

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE
Sector Bestuursrecht
Zittinghoudende te Zwolle

zaaknummers: AWB 96/11243

V-nr: ve10002396

uitspraak van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken

in het geding tussen:

A., geboren op (...) 1975, van Somalische nationaliteit,
eiseres,
gemachtigde: mr H. Reinstra,

en:

de staatssecretaris van Justitie,
verweerder,
gemachtigde: mr M. van den Berg.

1 FEITEN EN PROCESVERLOOP

1.1 Eiseres is vreemdeling in de zin van de Vreemdelingenwet (Vw).

1.2 Op 9 augustus 1995 is eiseres Nederland binnengereisd. Op dezelfde dag heeft eiseres aanvragen om toelating als vluchteling en om verlening van een vergunning tot verblijf ingediend.

1.3 Bij beschikking van 8 september 1995, op 14 september 1995 aan eiseres uitgereikt, heeft verweerder de aanvragen om toelating afgewezen.

1.4 Tegen deze beschikking is namens eiseres bij schrijven van 27 september 1995, aangevuld bij schrijven van 26 oktober 1995 en 8 maart 1996, bezwaar gemaakt.

1.5 Op 6 juni 1996 is eiseres gehoord door een ambtelijke commissie.

1.6 Bij beschikking van 19 november 1996 heeft verweerder het bezwaar tegen niet-inwilliging van de aanvraag om toelating als vluchteling ongegrond verklaard en eiseres in het bezit gesteld van een vergunning tot verblijf zonder beperkingen, met ingang van 9 augustus 1995, onder gelijktijdige verlenging met telkens een jaar, tot 9 augustus 1997. Deze beschikking is op 19 november 1996 aan de gemachtigde van eiseres verzonden en op 28 november 1996 aan eiseres in persoon uitgereikt.

1.7 Op 17 december 1996 heeft eiseres beroep ingesteld tegen de beschikking voor zover deze strekt tot ongegrondverklaring van het bezwaar tegen de niet-inwilliging van de aanvraag om toelating als vluchteling, waarmee de onderhavige procedure is ingeleid.

1.8 De griffier heeft de van verweerder ontvangen stukken aan eiseres gezonden en haar in de gelegenheid gesteld nadere gegevens te verstrekken.

1.9 Verweerder heeft een verweerschrift ingediend en geconcludeerd tot ongegrondverklaring van het beroep.

1.10 Het beroep is behandeld ter zitting van 28 april 1998. Eiseres is aldaar verschenen, bijgestaan door haar gemachtigde, mr. Reinstra. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door zijn gemachtigde, mr. Van den Berg.

2 OVERWEGINGEN

2.1 Nu aan eiseres een vergunning tot verblijf zonder beperkingen is verleend, beperkt het beroep zich tot de vraag of verweerder de aanvraag om toelating als vluchteling terecht heeft afgewezen. In deze procedure dient derhalve te worden beoordeeld of de bestreden beschikking van 19 november 1996 in zoverre de toetsing aan geschreven en ongeschreven rechtsregels kan doorstaan.

2.2 Eiseres heeft aan haar beroep op vluchtelingschap -samengevat- het volgende relaas ten grondslag gelegd. Eiseres weet niet tot welke clan zij behoort en kent ook haar ouders niet. Sinds zeer jonge leeftijd heeft zij in een internaat voor weeskinderen te C verbleven. Nadat in december 1990 de burgeroorlog was uitgebroken, heeft een bewaker van het internaat, die tot de Hawiye-clan behoorde, eiseres onder dwang meegenomen naar zijn woning. Eiseres werd door de man mishandeld en gedwongen met hem te trouwen. Eiseres zou door hem worden gedood als zij zou weigeren. Ook werd eiseres door de man soms vastgeketend, omdat hij bang was dat ze zou vluchten. Eiseres heeft twee kinderen van hem gekregen. Op een gegeven moment heeft eiseres besloten bij de man weg te gaan. In februari 1995 is eiseres samen met haar kinderen de woning ontvlucht en naar het platteland vertrokken. Daar heeft zij tot april 1995 verbleven, waarna zij Somalië heeft verlaten.

2.3 Vooropgesteld moet worden dat, nu dit ook niet door verweerder is betwist, de rechtbank geen reden ziet om te twijfelen aan de geloofwaardigheid van het asielrelaas van eiseres.

Eiseres baseert haar vrees voor vervolging op de stelling dat zij geen bescherming kon invoeren tegen de behandeling die haar in haar – gedwongen - huwelijk ten deel viel. De autoriteiten boden tegen een dergelijke behandeling geen bescherming. Ook kon zij geen bescherming krijgen van leden van haar eigen clan, nu zij tot geen enkele clan behoorde. Verweerder heeft ter weerlegging van deze stelling slechts overwogen dat de behandeling die eiseres van haar echtgenoot ondervond moet worden beschouwd als gebeurtenis die zich afspeelde in de privé-sfeer, zodat het Vluchtelingenverdrag hierop niet van toepassing is.

De rechtbank is van oordeel, dat deze motivering te kort schiet. Cruciaal in eiseresses relaas is immers het gegeven dat sprake was van een gedwongen huwelijk, zodat niet zonder meer kan worden gesproken van privé-omstandigheden waarmee -zo begrijpt de rechtbank- wordt bedoeld op omstandigheden waarin iemand uit vrije wil verkeert. Voorts overweegt de rechtbank dat verkrachting een onmenselijke behandeling is die onder omstandigheden moet worden geduid als een daad van vervolging als bedoeld in het Vluchtelingenverdrag. Dit kan het geval zijn indien de verkrachting samenhangt met één van de gronden voor vervolging genoemd in artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag. In dit verband is van belang de - niet weersproken - stelling van eiseres dat de verkrachtingen werden gepleegd door een lid van de Hawiye-clan die ten opzichte van haar een gezagspositie bekleedde en dat zij geen bescherming kon invoeren tegen de verkrachting omdat zij niet bij één van de in Somalië levende clans behoorde. Uit de motivering van de bestreden beschikking blijkt niet, dat verweerder onderzocht heeft of de verkrachtingen die eiseres zijn overkomen in de gegeven omstandigheden zijn te beschouwen als daden van vervolging en of sprake was van een zodanig ontbreken van bescherming dat eiseres moet worden beschouwd als vluchteling. De bestreden beschikking is dan ook onvoldoende gemotiveerd.

2.4 Gelet op hetgeen onder punt 2.3 is overwogen, komt de bestreden beschikking in aanmerking om te worden vernietigd wegens strijd met het bepaalde in artikel 4:16 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

2.5 Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard.

2.6 Nu het beroep gegrond wordt verklaard, ziet de rechtbank aanleiding verweerder te veroordelen tot vergoeding van de proceskosten van eiseres en het griffierecht.

3 BESLISSING

De rechtbank:

- * verklaart het beroep gegrond.
 - * vernietigt het besluit van 19 november 1996;
 - * bepaalt dat verweerder opnieuw op het bezwaarschrift van eiseres beslist met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen;
 - * wijst de Staat der Nederlanden aan als rechtspersoon om het griffierecht ad *f* 50,= aan eiseres te vergoeden.
 - * veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiseres ad *f* 1.420,=, onder aanwijzing van de staat der Nederlanden als rechtspersoon die deze kosten aan de griffier dient te vergoeden.
- (...)